

Практики місцевого активізму

Збірка успішних прикладів

Ця публікація підготовлена за фінансової допомоги Європейського Союзу. За зміст цієї публікації виключну відповідальність несе ГО «ЛІГА ГРОМАД» і за жодних обставин не може розглядатися як така, що відображає позицію Європейського Союзу.

This publication has been produced with the financial assistance of the European Union. The contents of this publication are the sole responsibility of NGO COMMUNITY LEAGUE and can under no circumstances be regarded as reflecting the position of European Union.

Чернігів - 2021

Зміст

Академія громадського активіста.....	6
Створення молодіжного центру «КУБ».....	8
«Карантинники онлайн» у КУБі.....	10
Волейбольна родина.....	12
Екочелендж «Полювання на пластик».....	14
«Безпечне довкілля - здорова громада».....	16
«Молодіжний простір» для розвитку дітей та молоді.....	18
«Перлина громади».....	20
«Добра справа».....	22
Динамічний майданчик «МAM-центру» - простору для Мобільних Активних Мам.....	24
Підвищення доступності нутрітивної підтримки пацієнтів КНПЛОР «Західноукраїнський спеціалізований дитячий медичний центр» відділення «Мобільного хоспісу для дітей».....	26
Відкритий простір заради розвитку.....	28
RoadPortal.....	30

.....

[illegible]

Академія громадського активіста

березень - серпень 2019 р.

Корюківська ОТГ, Чернігівська область

Згуртувати активну молодь декількох громад Чернігівщини та навчити діяти, змінювати та будувати новий світ навчалися протягом чотирьох місяців учасники проєкту. В залежності від потреб кожної з громад, вчилися роботі в команді, бути лідерами, впливати на владу, проводити лобістські кампанії та писати грантові проєкти.

Передумови

Працюючи довгий час з молоддю, ми бачили велику потребу в активній та ініціативній молоді в невеличких містах, яка хоче знайти себе в громаді, має бажання впливати на ефективні зміни в країні та стати лідером у громаді. Втім, молодь не має достатніх знань, як це досягти. На жаль, не всі молоді люди в силу різних причин можуть відвідувати тренінги або навчання далеко від дому. Але ми розуміли, що цю ситуацію можна виправити, якщо в наших громадах реалізувати освітній проєкт для молоді.

Опис практики

Запрошені учасники прослухали тренінги, спрямовані на виховання майбутніх громадських діячів. Навчання проходило один раз на місяць в приміщенні, наданому місцевою владою. Партнери на місцях обирали найбільш актуальну тему для їх громади із запропонованих:

- основи проєктного менеджменту;
- ораторське мистецтво;
- основи роботи в команді;
- співпраця зі ЗМІ та владою;
- медіа грамотність;
- проведення адвокасі-кампаній.

Результати

Організатори відібрали до участі в рівній мірі чоловіків та жінок від 18 до 35 років. Участь в Академії брали студенти, вчителі, державні службовці, працівники органів місцевого самоврядування, медики, громадські активісти... Загальна кількість учасників склала 60 чоловік з Корюківки, Мени та Холмів.

Після тренінгу учасники були вже більш впевненими у своїх силах, повні ентузіазму та захвату від досягнутих результатів. Адже до «Академії громадського активіста» у багатьох було бажання змінювати громаду, але не вистачало досвіду, як втілити свої задуми та бути корисним для своєї громади.

Як результат, випускники Академії стали ще більш активними у своїх громадах. Кожен брав участь у написанні проєктів на громадський бюджет, а ті громади, які не мали бюджету участі, за сприяння активістів його впровадили. Так, з 2018 року вже реалізовано низку проєктів завдяки громадському бюджетуванню.

Пробували свої сили учасники і в розробці проєктних заявок і в міжнародні фонди, відвідували лекції та тренінги по всій Україні та за її межами – Академія стала поштовхом для розвитку як себе особисто, так і для громади в цілому.

Створення Молодіжного центру «КУБ»

серпень 2018 р. - грудень 2019 р.

Корюківська ОТГ, Чернігівська область

Наша діяльність була спрямована на створення креативного та відкритого молодіжного простору з метою забезпечення умов для спілкування, проведення змістовного дозвілля, неформальної освіти та профорієнтаційної роботи, а також залучення молоді до участі у громадському житті.

Передумови

Вважається, що молодь в наш час інформаційних технологій переважно спілкується в соціальних мережах, а для відпочинку вони обирають кафе чи нічні бари, і більше молоді нічого не цікавить. Але це не зовсім так! З досвіду громадської молодіжної роботи, проведення фестивалів, інших культурних заходів ми знаємо, що в Корюківці багато культурної активної інтелектуальної молоді, яка прагне до змін життя міста на краще. В наш час розвитку громадянського суспільства та активізації роботи молоді виявилось, що в місті катастрофічно не вистачає комфортного місця для зустрічей і культурного відпочинку молодих людей. Створення комунікативного майданчику на базі молодіжного простору в разі підвищить активність молоді міста, оскільки їм не потрібно буде думати, де зібратись і в який час – двері простору завжди відчинені. Приємно, що місцева влада відгукнулася на потреби молоді та надала приміщення і взяла на себе його ремонт. А в рамках бюджету участі молодь залучилася підтримкою громади для облаштування даного простору новими меблями, побутовою та орг. технікою. Не були осторонь меценати і спонсори. Так в м. Корюківка було створено альтернативний вільний простір для культурного та інтелектуального розвитку молоді. Простір пропонує активній й ініціативній молоді безкоштовно проводити культурно-освітні заходи, спілкуватись один з одним, проводити зустрічі, відвідувати різноманітні семінари, тренінги, організовувати виставки і просто відпочивати, що надає змогу збільшити кількість якісних молодіжних проєктів та залучити молодь до вирішення проблем міста.

Опис практики

Протягом 2019 року проводили ремонт приміщення для створення молодіжного центру, а 17 грудня 2019 року рішенням 31 сесії Корюківської міської ради сьомого скликання було ухвалено рішення про створення Комунального закладу Корюківський міський молодіжний центр «КУБ». Представники громади написали проєкт на бюджет участі з облаштування молодіжного центру і виграли його.

Партнерами з облаштування центру стали: Центр розвитку місцевого самоврядування Чернігівської області, ГО «Альтернатива», Агрохолдинг «Урожай». Наш центр – найбільш сучасний та технічно оснащений центр в Чернігівській області. Він був створений завдяки співпраці влади, громади та бізнесу. Центр користується шаленою популярністю серед молоді. Окрім основної діяльності центр працює з дітьми, що мають девіантну поведінку та залучає їх до волонтерської діяльності, через яку у них формується активна життєва позиція.

Результати

За один рік і два місяці роботи центру було проведено 486 заходів, в яких взяло участь 5895 людей. Це - кінопокази, клуби настільних ігор, поезії та гри на гітарі, зустрічі з відомими людьми, «Мафія», проєкти: «Нахліба нам...», «Люди, що надихають», «Моя хата НЕ з краю», а також творчі музичні вечори за участі корюківських та менських талантів. Крім того, за ініціативи КУБу відбулися покази фільмів в БК, інтелектуальні ігри КВІЗ та різноманітні шоу в БК.

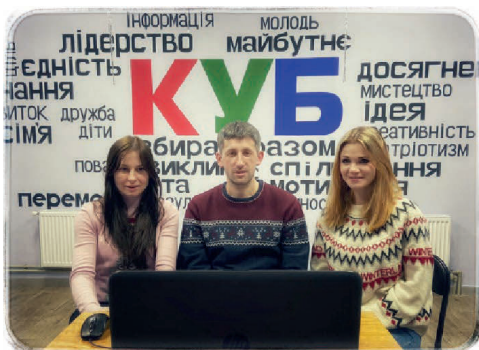
Близько 10% молоді громади регулярно проводить свій вільний час в стінах молодіжного центру.

«Карантинники онлайн» у КУБі

березень - грудень 2020 р.

Корюківська ОТГ, Чернігівська область

#КУБЗБИРАЄРАЗОМ

Передумови

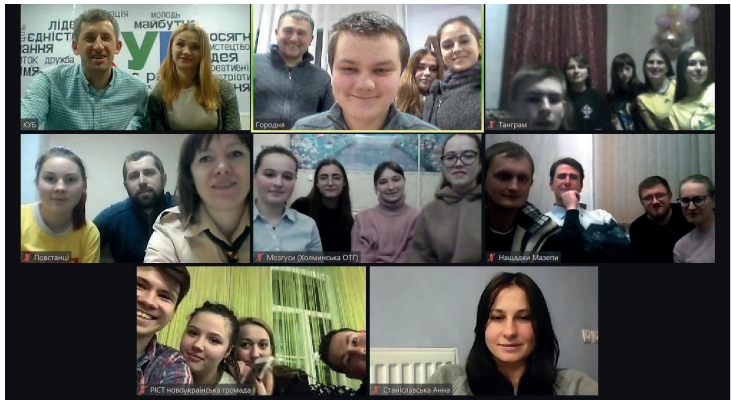
Робота молодіжного центру «КУБ» в час карантинів потребувала змін і ми їх знайшли через цікавий формат «онлайн-карантинників»!

Виклики часу породжують пошук нових та практичних методів роботи. Тому вирішили проводити зустрічі з цікавими людьми, але у форматі онлайн. Кожен охочий міг сидючи на дивані провести з користю свій «карантинний» час!

Опис практики

А почалось все із зустрічей, де талановита корюківська молодь, а також друзі з Мени та Городні щовихідних протягом місяця читали авторську поезію та співали відомі хіти! Потім Олександр Мара запропонував змінити формат і робити зустрічі з цікавими людьми у вигляді інтерв'ю ведучого з гостем та трансляцією на сторінці КУБу наживо, де всі охочі могли ставити запитання. Ось так 38 людей, які тим чи іншим чином пов'язані з Корюківкою, надихали глядачів своїми історіями успіху в тій чи іншій сфері життя! До проекту долучилася і «старша» молодь під керівництвом Наталії Колабашкіної, які протягом весняного карантину щоп'ятниці читали дітям наживо «Бабусині казки онлайн». Крім того, відбувалися і тематичні зустрічі на яких підіймалися актуальні теми, як то про Бюджет участі та вибори!

Результати

Загалом отримали неоціненний досвід, який надихнув зробити проект постійним, поки триватиме карантин, з ведучими Оніщуком Володимиром та Голуб Лілією! Адже за численними відгуками та переглядами, в середньому 3-4 тисячі кожного відео, бачимо, що проект справді вийшов цікавим, добрим та по-домашньому теплим.

Крім того, наш досвід ввійшов до українських та польських збірок успішних ініціатив по роботі в громаді у часи пандемії! Будемо дуже раді, якщо зможемо когось надихнути на щось хороше та добре.

Волейбольна родина

травень 2020 р. і до тепер

Корюківська ОТГ, Чернігівська область

Передумови

Однією з проблем в громаді була низька активність мешканців у спортивній сфері. Додавала проблеми відсутність секцій з окремих видів спорту, які були цікаві мешканцям громади.

Опис практики

Нашим молодіжним центром «КУБ» було запропоновано молоді громади раз на тиждень грати на пляжі в пляжний волейбол. Після двох тижнів проведення ігор долучилося багато бажаючих різних вікових категорій. Із зустрічей один раз на тиждень перейшли на щоденні ігри. З настанням холодів завдяки відділу освіти, культури молоді та спорту Корюківської міської ради мешканці мали можливість три рази на тиждень тренуватися в спортивних залах шкіл.

Результати

Зараз наша маленька волейбольна родина налічує 78 чоловік. Тренування проходять три рази на тиждень в спортивних залах шкіл. Щоразу збирається пограти близько 20-25 чоловік. Учасники почали відвідувати спортивні змагання з волейболу у сусідніх громадах і виборювати призові місця.

Екочелендж «Полювання на пластик»

квітень-вересень 2020 р.

Корюківська ОТГ, Чернігівська область

Проблема засміченості не тільки на вулиці, скільки в людських головах, тому вважаємо за необхідність прививати дітям та молоді бережливе ставлення до природи. Полюючи на сміття – виховуємо еко-свідомих громадян у майбутньому!

Передумови

Щороку з приходом весни на поверхні землі можна спостерігати все те сміття, що залишилося після зими! Основна маса такого сміття, яке паплюжить вигляд кожного населеного пункту, це пластик. Це такі полімерні структури, більша частина яких буде лежати багато років. Тому команда МЦ «КУБ» вирішила запустити екочелендж «ПОЛЮВАННЯ НА ПЛАСТИК!».

Опис практики

До участі в екочеленджі через соціальні мережі була залучена молодь Корюківки. В день змагання зареєструвалося п'ять команд по 7–10 учасників. На місці збору (МЦ «КУБ») всім командам були видані рукавички та пакети для збору сміття категорії «пластик». Збирали звідусіль — у скверах, біля річки, в центрі та на околицях. Змагання тривало три години. По завершенню екочеленджу зібраний пластик кожної команди був зважений для визначення команди переможця. Найбільше вполювала команда з колоритною назвою «Не ЛИГАНИ» — 84,4 кг. А загалом було зібрано 284,3 кг пластику, який здатен «пережити» навіть наймолодшого мешканця Корюківки. Після важкої, але такої важливої справи всіх учасників організатори пригостили солодощами, а переможців піцею в кафе «DI ROMA».

Результати

Пластик, що зібрали юні корюківці, передали до КП «Благоустрій», яке має пункт сортування сміття та відповідний прес.

Разом з тим, екозмагання у Корюківці стало стартом екочеленджу #Полювання_на_пластик2020, в рамках якого корюківська молодь (команда-переможниця) у відео зверненні передала еко-естафету молоді сусідніх громад. Команди, які перемогали у громадах передавали естафету далі. Екочелендж тривав усе літо! Загалом в екочеленджі взяла участь молодь з Менської (668 кг), Семенівської (116 кг) та Сновської (417 кг) громад Чернігівщини. Менська команда «ЕкоМем», яка за одне змагання назбирала найбільше пластику (250 кг) вже у вересні отримала подарунок від МЦ «КУБ» на екопаті «STOP-PET».

Отож, завдяки цій ініціативі Сіверщина стала чистішою на 1485 кг пластику!

«Безпечне довкілля – здорова громада»

2019 - 2020 рр..

Помічнянська ОТГ, Кіровоградська область

(ГО «Територія успіху»)

Мета

Привернути увагу до одного з найактуальніших для сучасного світу людських прав – права людини на безпечне довкілля.

Підвищити компетенції членів громади щодо необхідності зменшення рівня засміченості, необхідності сортувати сміття, зменшення використання пластику та активізація молоді у вирішенні екологічних питань.

Передумови

За результатами опитування, для мешканців Помічнянської ОТГ актуальною проблемою є продукування меншої кількості сміття, відмова від пластику, так як наслідки і для громади, і для всієї планети можуть бути незворотні.

Опис практики

- Аналіз ситуації щодо забруднення довкілля в Помічннській ОТГ.
- Проведення екологічного флешмобу біля супермаркетів міста з інтерв'юванням його відвідувачів про шкоду пластику та можливості до зменшення його використання. Роздача учасникам флешмобу еко-торб.
- Танцювальний флешмоб «Ми за чисте довкілля» за участю хореографічного колективу.
- Показ відеоролика про здійснену екологічну акцію у школах, бібліотеках, центрі дитячої творчості, залі засідань міської ради, відео інтерв'ю з відвідувачами супермаркетів.
- Проведення молодіжного екологічного форуму.
- Розробка проєкту Положення «Про консультації з громадськістю».
- Винесення рішення на голосування сесії Помічннської міської ради.

Результати

Короткострокові:

- Мінімум 1000 жителів громади обізнані про шкоду використання пластику та переваги використання екосумок.
- 70 мешканців громади користується екологічними сумками.

Довгострокові:

- Підвищення активності молоді в питаннях організації побуту з мінімальним використанням пластику.
- Зменшення кількості відходів, несанкціонованих сміттєзвалищ.
- Безпечне довкілля, вільне від сміття, чиста територія громади, гарне здоров'я дітей.

«Молодіжний простір» для розвитку дітей та молоді

2019 - 2020 рр..

Комарівська ОТГ, Чернігівська область

(ГО «МАРТ»)

Опис проблеми

Незалученість молоді до прийняття рішень має наслідком відсутність молодіжної політики в громаді, а також те, що інтереси молоді не враховуються при прийнятті рішень. В громаді відсутній простір для спілкування, розвитку та дозвілля.

Передумови

- Відтік молоді через відсутність можливостей для розвитку та соціального благоустрою.
- Пасивність молоді.
- Відсутність участі молоді в прийнятті рішень та впливу на місцеву політику.
- Низький рівень знань та громадянських компетентностей молоді.
- Відсутність молодіжного простору для розвитку та дозвілля.
- Відсутність фінансування потреб молоді з місцевого бюджету.
- Відсутність уваги влади до проблем молоді, і тому питання молоді та дітей не стоїть на порядку денному.
- Відсутність громадських організацій, які б здійснювали діяльність в інтересах дітей та молоді.

Опис практики

- Створено молодіжну організацію «ВІТОН» для посилення впливу на місцеву політику і співпраці з владою.
- Проведено локальне дослідження щодо проблем молоді.
- Проведено навчання для представників влади та активу молоді з питань прав людини, шляхів активізації громади та молоді.
- Розроблено та адвокатовано «Положення про співпрацю громадських організацій та місцевої влади».
- Створено «Молодіжний простір» для розвитку та дозвілля дітей та молоді шляхом співпраці з місцевою владою та лобювання виділення коштів у розмірі 100000 грн. з місцевого бюджету.

Результати

- Розроблено, адвокатовано та прийнято нормативний акт - Положення про молодіжну раду.
- Створено Молодіжну раду Комарівської ОТГ.
- Адвокатовано виділення коштів на ремонт приміщення для створення «Молодіжного простору».
- Проведено навчання для 20 представників влади та активу молоді з питань активізації громади та роботи на принципах прозорості, участі, інклюзії та рівності.
- На базі «Молодіжного простору» створено кіноклуб про права людини та розпочато системну роботу з молоддю з підвищення правової обізнаності, виховання толерантності та підвищення громадянських компетентностей.
- Проведено молодіжний «Фестиваль розвитку» для виявлення потенціалу молоді та її активізації.
- Для здійснення діяльності в інтересах громади та молоді створено та зареєстровано громадську організацію «ВІТОН».
- Місцевою владою відповідно до «Положення про співпрацю громадських організацій та місцевої влади» на діяльність громадських організацій виділено 200000 грн.
- На основі «Молодіжного простору» створено просвітницький клуб з прав людини та розпочато системну роботу з просвіти молоді.
- Громаду активізовано та згуртовано навколо інтересів дітей та молоді.

«Перлина громади»

2019-2020 рр..

Лосинівська ОТГ, Чернігівська область

(ГО «МАРТ»)

Опис проблеми

Низький рівень інтеграції вразливих груп населення в активне життя громади та відсутність уваги до потреб вразливих груп, особливо літніх одиноких людей.

Передумови

Через об'єктивний брак кадрів у громадах, низький рівень уваги протягом багатьох років до проблем соціально вразливих груп населення, стан їх захищеності та включеності в життя громади знаходиться на дуже низькому рівні. Однак, причинами цієї ситуації є не лише недофінансованість та брак уваги з боку владних структур, а й відсутність громадської активності та байдужість населення до життя вразливих груп населення громади, низька обізнаність про права людини, низький рівень толерантності та сприйняття іншості. Відсутність місцевої політики стосовно вразливих груп та карти вразливості населення громади призвели до того, що немає систематизованої інформації щодо наявності мешканців, які потребують соціального захисту, відсутня обізнаність з боку мешканців громади щодо творчих можливостей та розвиткового потенціалу представників вразливих груп, відсутній актив громади, немає відповідальної особи, влада не враховує інтереси вразливих груп при формуванні бюджету. Соціальний супровід громадян, які належать до цих груп, відсутній, а отже, ситуація погіршується. Рівень захищеності прав вразливих груп населення низький, через що у них виникає гостре відчуття упередженого ставлення до себе з боку інших мешканців.

Опис практики

- Створено громадську організацію «Ліга громад», яка працюватиме в інтересах вразливих груп населення.
- Розроблено та адвокатовано «Положення про співпрацю місцевої влади та НУО».
- Розроблено проєкт та залучено додаткові кошти (490000 грн.) на вирішення проблем вразливих груп населення.
- Створена 1 мобільна група для освітньої та просвітницької роботи у віддалених населених пунктах.
- Створено загальну карту вразливості Лосинівської ОТГ та передано органам місцевої влади та соціальним службам громади.

Результати

- Створено громадську організацію «Ліга громад», яка працюватиме в інтересах вразливих груп населення.
- Розроблено та адвокатовано Положення про співпрацю місцевої влади та НУО.
- Розроблено проєкт та залучено додаткові кошти на вирішення проблем вразливих груп населення.
- Створено кіноклуб про права людини.
- Проведено інформаційно-просвітницькі заходи на тему толерантності та протидії булінгу з переглядом документальних фільмів про права людини.
- Проведено тренінг для представників органів влади та вразливих груп населення в смт. Лосинівка.
- Проведено тренінг для соціальних працівників та представників органів влади.
- Створена мобільна група для освітньої та просвітницької роботи.
- Здійснено 6 інформаційно-просвітницьких виїздів у віддалені села ОТГ.
- Проведено інтеграційний фестиваль «Перлина громади» для ознайомлення громади з людським потенціалом та можливостями людей з інвалідністю та інших вразливих груп. У фестивалі взяли участь більше 100 осіб, створено 1 сценарій, розроблено 5 майстер-класів, підготовлено 10 виставок декоративно-прикладного напрямку.

«Добра справа»

2019-2020 рр..

Заболотцівська ОТГ, Львівська область

(ГО Центр «Жіночі перспективи»)

Опис проблеми

Відсутність послуг для одиноких осіб похилого віку, що позбавлені піклування.

Мета

Забезпечити гарячим повноцінним харчуванням одиноких осіб похилого віку, що проживають на території Заболотцівської ОТГ в рамках діяльності центру з надання соціальних послуг населенню.

Передумови

- В результаті проведеного аналізу у Заболотцівській ОТГ виявлено 96 одиноких осіб похилого віку, обмежених в русі, які не можуть повноцінно себе обслуговувати в своїх домівках. У 75% цих осіб будинки, в яких вони проживають, знаходяться в аварійному стані, опалюються твердим паливом, водозабезпечення здійснюється з криниць, що знаходяться на значній відстані від житлових приміщень. Можливість оформлення жителів, що відносяться до вищезазначених категорій, у стаціонар в ОТГ відсутня.
- З метою подолання такого кризового явища та негативних тенденцій в соціальній сфері виникла потреба у наданні цим людям повноцінного харчування хоча б декілька разів на тиждень.
- Активні жителі вже раніше допомагали одиноким пристарілим жителям громади з послугами прибирання, побілки хат тощо.
- Під час впровадження проєкту ідентифікували, що такі люди потребують в першу чергу здорового і теплого харчування, адже не завжди можуть собі приготувати їжу за станом здоров'я.

Опис практики

- В першу чергу було проаналізовано потреби одиноких жителів похилого віку, проведено аналіз віддаленості проживання таких осіб та проаналізовано можливості доставки їжі і різні куточки ОТГ.

- Визначено місце розташування майбутньої кухні для приготування їжі, погоджено проведення косметичного ремонту та встановлення необхідного обладнання для надання майбутніх послуг.

- Проаналізовано інші потреби у соціальних послугах різних вразливих груп. Розроблено Статут «Про створення Комунальної установи «Центр надання соціальних послуг Заболотцівської сільської ради Бродівського району Львівської області», що був затверджений сесією сільської ради 12 лютого 2020 року.

Серед послуг установи: «3.7.1. соціально-побутові послуги - забезпечення продуктами харчування, м'яким та твердим інвентарем, гарячим харчуванням, транспортними послугами, засобами малої механізації, здійснення соціально-побутового патронажу, виклик лікаря, придбання та доставка медикаментів, ремонт одягу та взуття, прання одягу, перукарські послуги, приготування (випічка) хлібобулочних виробів тощо;», «1.16. Для надання соціальних послуг Центр має право залучати на договірних засадах інші підприємства, установи, організації та фізичних осіб, зокрема волонтерів.»

- Проведено закупку необхідного інструменту та засобів для організації приготування їжі та доставки у найвіддаленіші куточки ОТГ за кошти проекту «Розвиток місцевих громад, що заснований на правах людини», за фінансової підтримки ПРООН.

- 3 середини березня 2020 року розпочато роботу кухні для приготування харчування для осіб похилого віку, що позбавлені піклування.

Результати

- Щонайменше 80% осіб з числа одиноких та позбавлених піклування (всього 96 осіб) отримують повноцінне харчування, завдяки налагодженню роботи соціальної кухні.

- В приміщенні кухні проведено косметичний ремонт з коштів ОТГ.

- Оплата персоналу, здійснюється з місцевого бюджету.

- В літній період до розвезення харчування залучена молодь ОТГ на волонтерських засадах.

- Результатом довгострокової реалізації проекту є розширення сфер послуг аж до повного соціального супроводу та залучення інших вразливих груп населення (сімей в складних сімейних становищах, пенсіонерів, одиноких матерів чи батьків та ін.), що покликане підвищити загальний моральний, соціальний, емоційний та культурний рівень Заболотцівської ОТГ.

Динамічний майданчик «МAM-центру» – простору для Мобільних Активних Мам

2019-2020 рр..

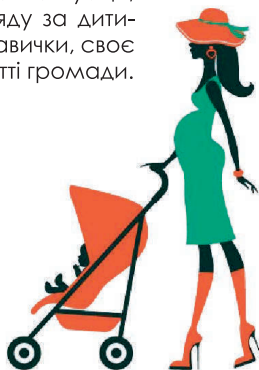
Новоукраїнська ОТГ, Кіровоградська область

(ГО «Територія успіху»)

Метою ініціативи було підвищення громадської, комунікаційної, соціальної активності жінок та особистої захищеності від дискримінації і гендерно-обумовленого насильства шляхом створення та функціонування динамічного майданчику МAM-центру на території сільської місцевості Новоукраїнської ОТГ.

Передумови

Виявилося, що в Новоукраїнській ОТГ склалася ситуація, коли жінка, яка знаходиться у відпустці по догляду за дитиною, втрачає свої професійні та комунікаційні навички, своє місце в соціумі та займає пасивну позицію в житті громади.

Опис практики

- Аналіз ситуації щодо активності жінок.
- Розробка ефективних механізмів залучення жінок до процесів, які мають вплив на життя в громаді.
- Проведення зустрічей із зацікавленими сторонами.
  - Проведення інформаційної кампанії щодо діяльності динамічного майданчику МАМ-центру.
  - Проведення семінарів:
    - «Гендерні стереотипи і жіноче лідерство: поради на щодень».
    - «Від чого залежить погода в домі?» (психологічна гігієна в родині).
    - «Це дивне слово «гендер». Як в громаді збудувати повагу до кожної людини: практичні інструменти».
    - «Гендерний портрет громади – для чого він потрібен і як працює (лайфаки від бувалих)».
  - Висвітлення результатів діяльності «Динамічного майданчику МАМ-центру».
  - Розробка проєкту Положення «Про консультації з громадськістю».
  - Винесення рішення на голосування сесії Новоукраїнської міської ради.

Результати

- Підвищено компетенції 48 жінок в сільській місцевості Новоукраїнської ОТГ. Для цього проведено 3 виїзних тренінги в сільську місцевість Новоукраїнської ОТГ.
- Надруковано та поширено серед жінок 150 інформаційних листівок.
- Під час проведення фотовиставки під відкритим небом близько 200 жінок громади проінформовано про діяльність динамічного майданчику.
- В громаді успішно функціонує унікальний комунікаційний майданчик, який постійно відвідують тепер вже не тільки мами в декреті, а й жінки-лідерки та татусі.

Підвищення доступності нутритивної підтримки пацієнтів КНПЛОР “Західноукраїнський спеціалізований дитячий медичний центр” відділення “Мобільного хоспісу для дітей”

липень-грудень 2020 р.

м.Львів

Опис проблеми

Наш благодійний фонд “Крила надії” допомагає важкохворим дітям Західної України та лікарняним закладам Львівщини з 2005 року. Основними напрямками роботи є онкологія, трансплантологія та паліативна допомога. Саме на покращення системи надання паліативної допомоги дітям був спрямований проект “Підвищення доступності нутритивної підтримки пацієнтів КНПЛОР “Західноукраїнський спеціалізований дитячий медичний центр” відділення “Мобільного хоспісу для дітей”, який проходив з 1.07.20 по 31.12.20 у м. Львів. Проект відбувався за підтримки БО “Мережа 100 відсотків життя Рівне” та Європейського Союзу.

Передумови

Наш фонд протягом трьох років закуповував спеціалізоване харчування для важкохворих дітей, яких налічувалось близько 70. Усі ці діти - це пацієнти відділення Мобільного хоспісу. Спецхарчування - висококалорійні суміші та розчини - є однаково важливими для життя цих діток, покращення його якості та тривалості, як і медикаментозна терапія. Іноді це єдиний вид харчування, що сприймається організмом дитини. Щомісячно Фонд закуповував харчування на сумму більше 300 тисяч гривень. Проте, на наше глибоке переконання, допомога важкохворим дітям-це, в першу чергу, завдання громади в якій проживають діти, а саме місцевої влади. Саме тому ми спрямували свою роботу для розробки, ухвалення та виділення коштів на місцеві програми для забезпечення дітей спеціалізованим харчуванням.

Опис практики

Першим кроком було вивчення спроможності придбання даних продуктів харчування сім'ями, що виховують важкохворих дітей самостійно. За отриманими статистичними даними, лише 1 сім'я із 10 могла повністю купити все необхідне. Ваажливість цільових програм-беззаперечна.

Далі було проведено прес-брифінг за участі працівників Фонду, завідувачки відділення хоспісу та батьків.

Наступним кроком було ознайомлення самих батьків з їх правами, законодавчою базою та дієвими інструментами "розмови" з владою (звернення, заяви, запити та ін.). Для цього було проведено он-лайн тренінг із правозахисниками медичної сфери, розроблено зразки звернень та ін.

Основним заходом Проекту можна назвати круглий стіл, який відбувся за участі команди Фонду, батьків, дружніх громадських організацій та фондів, лікарів та представників влади. Результатом цієї події став Меморандум про співпрацю та колективні звернення до Львівської міської та обласної рад. Впродовж декількох наступних місяців ми проводили фотосесії підопічних сімей, всіляко поширювали інформацію про спосіб їх життя, їх потреби та важливість їх підтримки як суспільством так і місцевими органами влади. А саме: відвідували прямі ефіри, інтерв'ю, пости у соцмережах, відеосюжети у ЗМІ та ін.

Також, протягом цього часу проводились робочі зустрічі з депутатами та представниками органів самоврядування, лікарями. Спільно було напрацьовано пропозиції змін до програм.

Восени була проведена фотовиставка світлин з нашими підопічними сім'ями, яка в котрий раз привернула увагу до нашої проблеми та нагальності її вирішення.

Результати

Результатом нашої піврічної роботи стала розробка та ухвала Львівської міської Програми соціального захисту дітей, які хворіють на рідкісні орфанні захворювання. Ця програма передбачає щомісячну матеріальну допомогу сім'ям, які мають дітей із рідкісними (орфанными) діагнозами та проживають на території Львівської територіальної громади. Більшість дітей - пацієнтів Хоспісу, якраз мають вродженні рідкісні хвороби. Проте більше половини наших підопічних - це жителі області, тож не мають змоги скористатись цією допомогою. Виходячи з цього, нам вдалось внести зміни до Львівської обласної програми охорони здоров'я та передбачити закупівлю продуктів лікувального харчування для важкохворих дітей пацієнтів відділення Мобільного хоспісу для дітей, а саме 1.5 млн гривень на 2021 рік.

Також, після проведеного тренінгу для батьків, з нашою допомогою були надіслані звернення в ОТГ області з метою створення місцевих програм для цих дітей. Завдяки цьому та наполегливості батьків у двох ОТГ, а саме Стрийська ОТГ та Жовківська ОТГ прийняли позитивне рішення.

Станом на сьогодні близько 40 дітей з орфанными хворобами отримують щомісячну допомогу в розмірі 10 тис.грн. на закупівлю лікувального харчування.

Відділенням мобільного хоспісу для дітей було закуплено лікувальне харчування та забезпечується більше 50 дітей, які його потребують.

Діти, що проживають у Стрийській ОТГ та Жовківській ОТГ отримують додаткову фінансову допомогу від 3 до 5 тис. грн.

Наша команда й надалі опікується цими сім'ями, тісно співпрацює з колективом Мобільного хоспісу для дітей, активно готуємось до нового бюджетного року, аби ще більше важкохворих дітей отримали допомогу від громад, де проживають.

«Відкритий простір заради розвитку»

2019-2020 рр..

Рудківська ОТГ, Львівська область

(ГО Центр «Жіночі перспективи»)

Опис проблеми

Низька участь молоді Рудківської ОТГ у житті громади та низька залученість молоді до процесів прийняття рішень в громаді.

Мета

Активізувати молодь Рудківської ОТГ та залучити до прийняття рішень місцевих органів влади.

Передумови

На сьогодні в Україні впроваджуються принципи підходу, заснованого на дотриманні прав людини (ППЛ), який вважається найбільш прогресивним підходом до сприяння соціальному розвитку.

Багато об'єднаних територіальних громад вже включили їх до своїх стратегій або перебувають у процесі цього, але усвідомлене застосування ППЛ у Рудківській ОТГ розповсюджене не настільки широко.

Недостатній рівень партнерської взаємодії Рудківської міської ради та громадськості, в тому числі молоді, впливає на якість рішень, що нею приймаються, є потреба у впровадженні нових інформаційно-комунікаційних технологій в місцеве управління з метою забезпечення потреб громадян. З урахуванням зазначеного, визначено такі першочергові завдання, як посилення партнерської взаємодії органів виконавчої влади та інститутів громадянського суспільства шляхом залучення громадян до формування та реалізації місцевої політики, забезпечення доступу до публічної інформації, запобігання і протидія корупції, забезпечення належного врядування шляхом підвищення якості надання послуг і впровадження електронного урядування.

У представників Рудківської міської влади було розуміння необхідності залучення молоді до процесів прийняття рішень, та рутинна щоденна робота не дозволяла приділити достатньо часу вирішенню цього питання. Наприклад, улітку 2019 року була організована зустріч мера міста з молоддю «На каву з мером», молодь могла отримати відповіді на важливі для неї питання від першої особи ОТГ. Тому діяльність проекту була на часі, та допомогла прискорити вирішення питання залученості молоді.

Опис практики

- Представниками міської ради та членами робочої групи команди Рудківської ОТГ у грудні 2019 року була проведена широка інформаційна кампанія в соціальних мережах, про створення молодіжної ради при виконавчому комітеті Рудківської міської ради, із закликом зголоситися усім бажаючим та небайдужим.

- Паралельно представники місцевої влади із залученням експертів нашого проєкту розробляли положення про Молодіжну раду при виконавчому комітеті Рудківської міської ради, яке було затверджене 28 грудня 2019 року сесією Рудківської міської ради.

- Для згуртування молоді Рудківської громади було проведено два майстер класи «Попередження гендерно зумовленого насильства» та «Лідерство і психологічні аспекти формування лідерства», а також інтерактивна зустріч з представником Корпусу Миру США «Розмовна англійська - твій квиток до успіху». Різні цікаві заходи для молоді заплановані і в подальшому.

- 23 січня 2020 року в приміщенні міської бібліотеки у м.Рудки відбулося перше організаційне засідання Молодіжної ради. Наразі до молодіжної Ради ввійшло 13 осіб: 12 дівчат та один хлопець.

- 14 лютого 2020 року за кошти проєкту «Розвиток місцевих громад, що заснований на правах людини», за фінансової підтримки ПРООН, був відкритий простір для молоді, організований у Рудківській міській бібліотеці. Молодь має місце як для зустрічей, так і для роботи (організоване одне робоче місце з виходом в інтернет) – щоб ефективніше співпрацювати з місцевими органами влади та розбудовувати громаду своєї мрії.

- Ми, як представники ГО Центр «Жіночі перспективи», запропонували свою допомогу у підвищенні спроможності новоствореної Молодіжної ради: провести тренінг з інструментів мобілізації громад, написання проєктів, тощо. Сподіваємося що наша співпраця матиме продовження і ефективно сприятиме розбудові демократичного суспільства в громадах.

Результати

- Діюче положення про Молодіжну Раду в Рудківській ОТГ.

- Придбано та встановлено 1 комплект меблів для комп'ютерної техніки та 1 комплект комп'ютерного обладнання.

- Молодь відзначила свої пропозиції, зауваження, пріоритети, зокрема на платформі durtom.mibi на сайті міської ради за рахунок збільшення не менше 15% відвідуваності сайту міської ради.

- Не менше 70 осіб з числа молоді взяли участь в обговоренні рішень міської ради – через участь у різних заходах.

- Проведено протягом трьох місяців не менше 3 інтерактивних заходів для молоді.

- Понад 50 осіб з числа молоді взяли участь у навчанні запланованого в межах проєкту, та підвищили свою обізнаність щодо інструментів залученості громади, гендерної рівності та підходу, заснованого на правах людини.

RoadPortal

смт.Радущне, Дніпропетровська область

Ще після школи, я зареєстрував в інтернеті спільноту RadPortal, щоб створити спільне інформаційне поле для мого селища. З часом, я зрозумів, що цікавих та позитивних подій, які можна було б висвітлювати в селищі - не має, тому спробував щось змінити сам. Мені вдалось знайти пару молодих відчайдухів, з якими ми записали трохи відеороликів про селище та мешканців.

Пам'ятаю, як на Новий Рік, на свою стипендію, я купив костюм Діда Мороза та цукерки. Ми ходили вітати односельців і для мене це було фурором!

Пізніше, в Радущному хотіли побудувати асфальтний завод в 100 метрах від школи та дитячого садка, і тоді сформувалася ініціативна група, яка відстоювала позицію мешканців, попри згоду на будівництво місцевої влади. Я теж, був одним з учасників цієї групи і займався висвітлюванням новин в інтернеті.

Пізніше ініціативна група все ж відстояла свою позицію, однак у «двигунів» команди почались проблеми. Когось вигнали з роботи, до когось завітали перевірки, зі мною все було просто, оскільки я був призовного віку. Через пару днів від останнього мітингу, мені прийшла повістка. І я відправився проходити службу в збройних силах.

Повернувшись додому, я мав натхнення і спробував відновити цю групу людей для впровадження нових позитивних змін. Тоді я зрозумів, що добре об'єднує людей саме спільна проблема. Однак щоб щось робити, та ще й безкорисно, людям потрібний час і натхнення. На жаль у більшості його не було. Попри те, все ж кістак сформувати вдалось. У 2018 році ми зареєстрували громадську організацію, яку назвали «РадПортал - Сучасне Радущне», що я й очолив. Відтоді веду свою розповідь не від себе, а від нас.

Ми почали свою громадську діяльність. Перший вагомий для нас проект був тоді, коли ми долучились до всеукраїнської акції ТомСоєрФЕСТ. Ідея полягала в проведенні не типового «суботника», з музикою, куди можна прийти з дітьми (з якими будуть займатись аніматори), де буде печивко та чайок.

Ми звернулися за допомогою до підприємців та влади. В магазинах попросили трохи печива, а в більших підприємців попросили кошти на фарбу для зупинки (на що ніхто не відгукнувся). Проте ми анонсували цей захід, тому все ж скинулись своїми коштами. Ще однією невеличкою перемогою було те, що нам вдалось домовитись з підприємством, яке пообіцяло нам виділити будівельників, що допоможуть поштукатурити зупинку.

Ми звернулись до голови селищної ради з проханням надати

техніку для вивозу сміття, та запросили взяти участь у фестивалі. Потім сталося те, чого ми не очікували. Селищна рада сприйняла нас вороже. За пару днів до заходу, ЖКП нашвидкоруч пофарбували зупинки, селищний голова заставив депутатів вулиць в цей день провести власні суботники по вулицям, людей в школі та в дитячому садку наперед, відмовлялися ходити до нас. В назначений день та час оголосили збори дачників, чистку димоходів (за якої люди, що мешкають в квартрах не могли покинути дім), заборонили директору Будинку Культури нам допомагати.

Нас дуже здивувало таке ставлення, проте назад шляху не було. Ми все ж зібрали людей, поприбрирали, розмалювали пофарбовані зупинки та гарно провели час.

В Радушному почалися рухи, однак по принципу «на зло» нам. Але для нас то було не суттєво, адже головне результат. Ми навіть вирішили використати такий перебіг подій. Пізніше, ми анонсували що хочемо зібратися та закупити урни для сміття на всі зупинки. Не пройшло й тижня, як ЖКП встановило урни. Однак ми все ж закупили чотири урни та встановили в інших громадських місцях. Влітку ми провели спортивний фестиваль TabirFEST 2018, де залучили 30 дітей. Реєстрацію робили по гугл формі, а місце про всяк

випадок до останнього зберігали в секреті. Все пройшло чудово.

Пізніше ми захотіли провести кіно просто неба. Для Радушного це було щось нове. З підприємцем, який обіцяв нам місце, де можна підключитись до електромережі виникла проблема, він натякнув що йому чітко дали зрозуміти - з нами краще не «зв'язуватись».

Ми знайшли нове місце, і домовились з іншим підприємцем. Анонсували день та час, однак місце вказали в останній день тільки зареєстрованим. В день кінопоказу, рівно в 20:00 (як і був запланований показ фільму), з трьох сторін на нас пішов дим, неначе падали листя. Проте це було 25 серпня. І все ж ми впорались з тією проблемою. Надалі вважаємо це збігом. Хоча опісля у підприємця була розмова з селищним головою, який скаржився на те що він надав доступ до електромережі.

<https://www.facebook.com/groups/RadPortal/permalink/610866249310036/>

Восени, спільно з Будинком Культури, ми вирішили зробити перший в історії селища День Радушного. Директор БК давно домовилась з виконкомом про проведення такого свята. Однак коштів не було, тому її доручили шукати спонсорів, якими ми й стали. Нам вдалось домовитись про фашершоу з студією вогню, яка виступила у нас лише за матеріали, ми знайшли початкових музикантів з міста, які теж виступили з живим звуком, в обмін на аудиторію. Ми зібрали місцеві таланти та трохи покреативили.

Після анонсування нашою організацією свята, директор БК отримала погрози від селищного голови. Нам заборонили проводити захід. По традиції, мешканцям через

комунальні установи наполегливо радили не ходити. Однак ми провели свято. На директорку після того був тиск і вона звільнилась. Відтоді вона в нашій команді.

<https://www.facebook.com/watch/?v=563520997411389>

До новорічних свят ми хотіли зробити щось, що дійсно стане казкою. Місяць підготовки в холодному гаражі, і ми створили мобільний будиночок, який був у нас резиденцією Святого Миколая. Два

дні працювала резиденція, куди приходили дітлахи, щоб поспілкуватися з Чудотворцем, написати йому листа з побажаннями та отримати смаколик. Підтримувала нас лише одна підприємиця, та попри те, небайдужі люди докупляли цукерки та кидали в мішок Миколая.

<https://www.facebook.com/groups/RadPortal/permalink/667886290274698/>

На Різдво ми зробили вертеп та пішли колядувати. Все наколадоване потім розділили та рознесли самотнім літнім людям, що проживають в селищі.

<https://www.facebook.com/groups/RadPortal/permalink/678880682508592/>

<https://www.facebook.com/groups/RadPortal/permalink/681423122254348/>

Наступного року, влітку ми зробили новий TabirFEST. Вирішили трошки переформатувати його на туристичний захід. До цього ми вже мали дружні громадські організації, тому

запропонували їм зробити разом районний спортивно-туристичний фестиваль. Участь взяли 50 дітей з 10 населених пунктів.

<https://www.facebook.com/groups/RadPortal/permalink/771924389870887/>

Також хотілось зробити щось оригінальне для людей середнього віку і ми провели ретро-вечірку, де робили пародії на відомих артистів 80х,90х та нульових. Готувались, мабуть місяця півтора, щовечора до години чи двох ночі. Також ми назбирали кошти на матеріали для сцени й зробили розбірну сцену для свят. Тож... Результат: <https://www.facebook.com/groups/RadPortal/permalink/797060970690562/>

Знову провели кіно просто неба та новий День Радушного.

<https://www.facebook.com/groups/RadPortal/permalink/814438182286174/>

<https://www.facebook.com/groups/RadPortal/permalink/834316070298385/>

До речі, з Днем Радушного історія повторилась. Ті ж заборони, ворожнеча і навіть копання ям на місці, де ми встановлювали сцену. Попри те, що ми навчилися обходити проблеми, які нам робила місцева влада, це був найважчий захід з усіх.

За все моє життя, ні разу в нашому селищі не проводився Новий Рік та не було ялинки. Ми домовились з організацією, яка допомагала матеріалами в рамках підтримки дрібних ініціатив. Відтак ми купили велику 4х метрову ялинку, для якої зварили каркас, який ще підняв її майже на метр. Запланували цикл новорічних свят: Резиденція Миколая/Відкриття ялинки, Новий Рік та Різдво.

Нас часто дорікають в тому, що не співпрацюємо з вла-

дою, а коли ми розповідаємо чому, то нас звинувачують в ворожнечі. Однак, скрізь зуби, ми пішли домовлятися з місцевою владою зробити спільне свято. Допомога потрібна була в технічному забезпеченні. Ми звернулися до нинішньої директорки Будинку Культури з пропозицією провести спільне свято, розповіли про наше технічне забезпечення, про мрію поставити в центрі ялинку, на що директорка погодилась.

Пізніше, після збору виконкомом, нам повідомили наступне: співпрацювати з нами не можна і взагалі вони давно планують своє свято і свою ялинку (про що до цього директорка БК не знала). Нам навіть погрожували трактором знести нашу ялинку. Проте ми провели досить цікаве відкриття ялинки з резиденцією Миколая і Новий Рік.

<https://www.facebook.com/groups/RadPortal/permalink/907240976339227/>

<https://www.facebook.com/groups/RadPortal/permalink/916253618771296/>

Як ви мабуть зрозуміли, того року в Радущо-му стояли дві ялинки, які гордо дивилися одна на одну.

Різдво проводили традиційним вертепом, а все накопядоване відвезли до геріатричного відділення районної лікарні (дім пристарілих)

<https://www.facebook.com/groups/RadPortal/permalink/924181794645145/>
<https://www.facebook.com/groups/RadPortal/permalink/924751354588189/>

Весь цей час, ми накопичували все більше матеріалів, техніки та реквізиту. Однак ми не мали місця де це можна було б зберігати. Всі репетиції та підготовки відбувалися або на вулиці або в гаражі. Ба, навіть зібратися обговорити ідеї не було де. Всі наші заходи були пов'язані лише з сезонами року та погодою, тому багато думок ми не могли втілити в реальність.

Звичайно, що нашою мрією було хоч якесь приміщення. І нам вдалося домовитись з власником напівзакінченої будівлі, про безоплатну оренду на два роки в обмін на ремонт приміщення. І цей ремонт затягнувся на довгі пів року. Це були карантинні пів року, які ми по іншому використати і не змогли б.

Щодня, вечорами ми збирались та робили ремонт. За цей час я навчився ставити вікна, двері, класти цеглу, робити стяжку, нову проводку та купу іншого. Ми зрозуміли що вкласти купу ресурсів і не використовувати приміщення на повну — буде якимось егоїзмом, мабуть.

І так ми почали втілювати давню мрію - центр ініціатив в нашому селищі. Як ми пізніше назвали — Громадський простір ::4 крапки. Ми домовились з компанією по виробництву вікон, яка подарувала нам безоплатно два нових вікна. Кінотеатр з міста подарував нам зручні крісла. Ми провели в соцмережах невеличку краудфандингову кампанію по меблях та техніці. І результат був шалений. Посилки та переводи отримували з різних куточків країни.

На сьогодні ::4 крапки це простір де кожен мешканець може провести власну громадську ініціативу. В просторі вже розвивається молодіжний хаб «Майстерня Молодих Лідерів», для яких ми намагаємось привезти цікавих та досвідчених людей для різноманітних тренінгів, майстер-класів. Ми хочемо підштовхнути молодь до самоорганізації. Плануємо зробити якийсь клуб для літніх людей.

<https://www.facebook.com/groups/RadPortal/permalink/1098644350532221/>

В громадському просторі ::4 крапки знаходиться офіс нашої організації, кімната молодіжного хабу та міні-кінотеатр з проектором, акустикою та зручними кріслами на 16 місць.

Серед планів — хотілось би створити невеличку аудіо та відеостудію та на її базі місцеву інформаційну агенцію. Однак найважливіше на сьогодні — викупити приміщення. З орендою в сільській місцевості важко, особливо з таким напрямком, тому важливо мати своє постійне місце, та розвивати його.

Розумію, що мої досягнення не глобальні, та для мене це не просто хоббі, це моє життя. Можливо цю історію прочитає не одна людина. Я буду радий якщо вона когось надихне, а можливо навіть хтось зможе якось допомогти. У всякому разі було навіть приємно це все згадати. Дякую за увагу.

Андрій Кургуз